

Desigualtat: el retorn

Després de desaparèixer durant la guerra freda, l'estudi de la desigualtat viu un boom, afirma Milanovic

Justo Barranco

El premi Nobel Robert Lucas, president de l'Associació d'Economistes dels EUA, va manifestar el 2004 que "de les tendències perjudicials per a una economia sòlida, la més seductora i (...) la més tòxica és centrar-se en qüestions de distribució". Unes prioritats que va aconseguir convertir en realitat, ja que molt pocs estudiants d'economia van aprendre alguna cosa sobre la distribució de la renda. O almenys, això lamenta en el seu nou llibre, *Miradas sobre la desigualdad*, el que va ser durant gairebé dues dècades economista principal del Departament d'Investigació del Banc Mundial, Branko Milanovic.

No sempre havia estat així. Milanovic recorre en el llibre les idees sobre la distribució de la renda de grans figures de l'economia, començant per François Quesnay, fundador de la doctrina fisiocràtica i de l'economia política, el primer que va introduir les classes socials en la seva anàlisi i va definir l'excés econòmic, i seguint per Adam Smith, David Ricardo i Karl Marx. Tots van fer servir les classes socials per organitzar les seves idees sobre l'economia. Vilfredo Pareto, que a més de formular el seu famós òptim va compartir la seva mansió amb dotzenes de gats en els seus últims anys, va preferir pensar en les elits davant la resta de la població, mentre que, diu Milanovic, el primer dels seus grans teòrics que deixa enrere aquestes idees és Simon Kuznets, l'inventor del PIB, encara que ell mateix va dir que calia afinar l'ei-

EMILIA CUTIÉRREZ

MIRADAS SOBRE LA DESIGUALDAD
Branko Milanovic
Taurus, Madrid, 2024

452 p. | 22,71 € | e-book, 12,34 €

na. Kuznets va posar en el centre el canvi estructural de l'economia. Als anys cinquanta, enmig d'una etapa de fort creixement i d'Estat de benestar, va formular la hipòtesi que, a mesura que creix la renda d'una societat, la desigualtat augmenta al principi, però després disminueix.

Malgrat que el mateix Kuznets va encoratjar els economistes a endinsar-se en les altres ciències socials per entendre més bé els processos de creixement, diu Milanovic, després de la Segona Guerra Mundial la pressió política i ideològica per

no veure la desigualtat als països desenvolupats va frenar-ne l'estudi. En un segle XX marcat per dues guerres mundials, revolucions, hiperinflació i atur, l'economia neoclàssica optava per models protagonitzats per agents amb vida infinita i ple coneixement de tot el que succeiria en el futur del món, incloent-hi les decisions dels altres agents, ironitza l'autor.

Només a inicis del segle XXI, es va trencar la cotilla: feia 30 anys que la desigualtat d'ingressos augmentava, però l'estancament de la classe mitjana estava enmascarat per la facilitat per demanar crèdits. Quan va arribar la crisi, es va veure que tot era un miratge menys la prosperitat de l'1% més ric.

L'arribada de Thomas Piketty, que creu, al revés que Marx, que el capitalisme sense control no porta al seu enfonsament sinó que els capitalistes acaben en possessió de tota la producció de la societat, i els estudis de les taules històriques fins a l'edat mitjana estan canviant la nostra percepció, assegura. També l'arribada d'una nova elit global que opera a part dels estats nació, amb les seves implicacions per a la fiscalitat i la democràcia.

DIARIO DE UN CEO

Steven Bartlett

Empresa Activa
Madrid, 2024
368 p. | paper, 18 € | e-book, 5,99 €

L'autor, soci fundador d'una agència de màrqueting, enumera 33 lleis que creu que són resistents al pas del temps i que porten, deu-n'hi-do, a l'èxit

en els negocis i en la vida. Basant-se en la seva experiència com a emprenedor, en la psicologia, la ciència del comportament i converses amb personalitats influents, dona consells com ara no afirmar sinó preguntar, no comprometre mai l'autorelat, fracassar més que la competència, treballar els detalls i estar segur que l'absurd inútil ens definirà més que el pràctic i útil.

INFLUENCIA ONLINE

Bas Wouters i Joris Groen

Lid editorial
Madrid, 2024
384 p. | paper, 23,95 €

Estratègies que van més enllà del convencional i que exploren la psicologia del comportament aplicada a la interacció digital amb els clients al web,

les apps o la promoció en línia del negoci per convertir abandonaments en registres. Una immersió profunda en la ment del consumidor digital en què els autors ofereixen pautes que es basen en les troballes de científics del comportament com Fogg, Cialdini i Kahneman per poder dissenyar anuncis, formularis i processos de pagament amb resultats tangibles.

LA SOCIEDAD QUE NO QUERÍA SER ANÓNIMA

Esther Trujillo

LID Editorial, Madrid, 2024
216 p. | paper, 23,95 €

La responsabilitat social de les empreses sovint sembla una despesa innecessària, assegura l'autora, fins que es comprova quant costa ser irresponsable. En l'era de la informació, la gestió responsable i l'ètica empresarial representen, afirma, una gran aposta estratègica, i en aquest llibre a través d'un personatge fictici desentranja les claus d'aquesta funció empresarial que dona uns beneficis que triguem a arribar, ho reconeix, però que són clars, com ho podrà assegurar qualsevol directiu que hagi hagut de gestionar una crisi.

Miguel Vicente

President de Tech
Barcelona

Startups, canvi de cicle

La tempesta perfecta que va esclatar l'any 2022 i que va dificultar l'accés al finançament de les startups a través

de fons de capital risc, ja va passar. I com totes les grans tempestes, ho ha fet deixant danys i bones companyies pel camí, però també una base sòlida i sana per al creixement.

A Europa, la prestigiosa casa d'anàlisi i inversors GP Bullhound ho testifica; el seu recent informe, presentat sota el títol de *Titans of Tech 2024*, conclou que els nivells d'inversió de capital risc, després de tocar fons l'any passat, s'han normalitzat els últims dotze mesos amb més de 15.000 milions de dòlars (13,88 milions d'euros) invertits per trimestre, és a dir, un 50% més del que es va invertir el 2019.

Fins i tot amb l'ajust en les valoracions que s'ha produït els últims dos anys, després dels excessos durant l'època de la covid, el valor agregat de l'ecosistema europeu està creixent i ja supera els 1,2 bilions de dòlars (1,1 bilions d'euros). Car-torze vegades més que fa tan sols deu anys enrere.

I tot això és gràcies, en part, a la capacitat disruptiva de tecnologies com la intel·ligència artificial generativa, que ha impulsat la potent recuperació d'un NASDAQ en màxims històrics. Aquesta cadena, al seu torn, comporta un augment en les sortides a borsa de companyies tecnològiques i, per tant, una revitalització de la inversió de capital risc.

Es cert que a algunes carteres de fons que van invertir durant els anys de pandèmia els ha costat de superar la tempesta, però la foto actual és totalment diferent.

Les startups estan preparades per disrompre i finançar-se de manera sana i equilibrada, és a dir, creant menys diners i a valoracions més ajustades.

A hores d'ara, els inversors tenen una gran oportunitat al davant. Ens trobem davant el millor any pel que fa a inversió de capital risc des de la superació de la crisi de l'any 2009, un exercici que va portar grans retorns per als inversors.

De fet, la multinacional financera dels Estats Units Morgan Stanley està recomanant als seus clients en aquest país que assignin un percentatge important de la seva inversió a productes alternatius com a capital risc o *private equity*, des d'un 12% per als perfils que són més conservadors fins a un 24% per als perfils més agressius.

Xifres encara molt allunyades, això sí, de la mitjana del 5% que trobem a Espanya en aquest tipus d'inversió.

Dem per bon camí, però encara en queda molt per recórrer. |

Branko Milanovic fotografat a Madrid el 2019

=====

A inicis del segle XXI, després de 30 anys de desigualtat, es va trencar la cotilla de la guerra freda